

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Meditace (její formy a filosofické předpoklady)

Autor práce: Bc. Václav Peltan

Obor studia: Filosofie NMgr.

Posudek vypracoval: Daniel D. Novotný, Ph.D.

Datum: 1.5.2018

Práce se zabývá fenoménem meditace z filosofického a do jisté míry i religionistického hlediska. Autor se pokusil o nalezení adekvátní definice meditace a to především v první a třetí kapitole („Definice meditace“ a „Společné aspekty meditačních technik“). V rozsáhlé kapitole druhé („Formy meditace“) se pak autor věnuje popisu různých aktivit, které se běžně označují jako „meditace“, což mu poskytuje možnost testovat jeho vlastní definici vůči takto shromážděnému materiálu. Autor definuje meditaci pomocí tří klíčových známek (1) metodika a tradice, (2) soustředěnost, (3) transformace vědomí/jedince.

Se závěry práce se po obsahové stránce ne zcela ztotožňuji. např. metodiku a tradici nepovažuji za jednu známku, ale dvě. Drobnější výtky technického rázu bych měl i k metodologii práce, především k části týkající se analytického/syntetického postupu při hledání definice. Jedná se nicméně pouze o drobné obsahové nedostatky, které by navíc mohly být spíše předmětem dalšího zkoumání. Autor používá terminologii většinou správně, třebaže někdy bez patřičného vysvětlení a na úkor dostatečného objasnění kontextu. Struktura práce je zřetelná, odpovídá cílům práce a souvislost mezi kapitolami je většinou jasná. Zdroje jsou relevantní, většinou dobře zvolené a autor s nimi umí pracovat. Práce nemá pouze popisný či kompilační charakter, ale obsahuje i vlastní argumentaci (méně ovšem i kritickou diskusi s citovanými autory a jejich názory).

Z jazykového hlediska je práce celkem srozumitelná a odpovídá požadavkům odborného stylu. Na druhou stranu ovšem mnohé formulace jsou neobratné a zasloužily by si pečlivější editaci.

Z formálního hlediska práce splňuje požadovaný rozsah a obsahuje požadované náležitosti. Diplomant práci pravidelně konzultoval a jejímu psaní se věnoval pravidelně a zodpovědně. Problematickým se ukázal pouze odhad náročnosti závěrečné fáze před odevzdáním práce. Fakt, že docházelo k některým důležitým úpravám až na poslední chvíli, se odráží na výsledné kvalitě textu.

Závěrem bych ještě rád vyzdvihl fakt, že autor se pokusil o splnění velmi obtížného úkolu. Řešení tohoto úkolu vyžadovalo na jedné straně obeznámenost s racionální a realisticky-orientovanou filosofickou metodologií, a na druhé straně i schopnost orientovat se v nepřehledné literatuře, která se věnuje předkřesťanským, křesťanským, indickým, čínským, sekulárním a jiným meditativním praktikám převážně pouze deskriptivně a metaforicky. Jedná se o poměrně ojedinělý pokus přistoupit k tématu meditace podobným způsobem, což je třeba vzít v úvahu při hodnocení této práce.

Práci hodnotím celkově kladně a doporučuji ji k obhajobě.